Ч. 235 Четвер 20 жовтня (1 падолиста) 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: удиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Третий канцлер.

До несповна пять літ має Німеччина вже третого канцлера в особі намістника Альзациї і Льотаринґії кн. Кльодвика Гогенльоге-Шіллінґсфіршт. Аж тепер показує ся, що було причиною так скорого уступленя ґр. Капрівіого. Після кореспонденциї, яку одержав віденьский Tagblatt з Берлина, було вже від послїдної весни непорозумінє межи німецким цісарем а канцлером Капрівім, а причина єго була така: Цісар віддав був якомусь капітанови, Рацмерови, без відомости канцлера висший уряд кольоніяльний в Африцї. Капріві довідавши ся о тім спротивив ся тому і іменованє, котре ще не було формально наступило, залишено. Від того часу були все маленькі непорозуміня межи цісарем а канцлером, котрі, хоч все їх якось мирно залагоджувано, доповняли міру.

В послїдних часах однакож настали були непорозуміня межи Капрівім а пруским президентом міністрів що-до поступованя супротив партий перевороту і канцлер, не могучи погодити ся з міністром, подав ся до димісиї. Цісар однакож не приймив димісиї і згодив ся на проєкт Капрівіого а до того казав ще єму увідомити о тім Айленбурґа. Так стояло дїло аж до часу, коли цісар недавно тому вибрав ся був на польованє до Лїбенберґа; Айленбурґ мусів був або піддати ся поглядам Капрівіого або уступити. Нараз в Лїбенбурґу змінив цісар свій погляд. В Лїбенбурґу з'явив ся Айленбурґ, випросив авдієнцию у цісаря і заявив, що в виду на появившу ся статию Kölnische Zeitung видить ся спонуканим уступити. Цісар казав тогди предложити собі ту статию і завізвав Капрівіого, щоби він єї спростував. Капріві не хотів того зробити, доказуючи, що таке поступованє підкопало би єго становище, бо він анї не старав ся о написанє того артикулу, анї не піддав гадки до написаня єго. Впрочім — додав Капріві — я зовсім годжу ся на той артикул. Тогди відповів цісар: Коли так, то добре; я приймаю вашу димісию.

По сїм звернув ся цісар до одного із своїх достойників, котрого імени однакож німецкі ґазети не подають і просив єго, щоби він обняв уряд канцлера і президию міністерства, а той достойник відповів цісареви: „Я дуже поважаю кн. Бісмарка; я поважаю єго до того степеня, що за нїяку цїну в сьвітї не хотів би станути в суперечности до него. Кн. Бісмарк не може нїколи мовчати. Він при своїй натурі і неослабленій сьвіжости духа, мимо так глубокої старости буде критикувати, може навіть і дуже остро критикувати правлїнє нового канцлера. Доки жиє кн. Бісмарк, то в Німеччинї буде завсїгди двох канцлерів. а я не хотів би бути другим. Цісар, не знаючи тогди ради, звернув ся телеґрафічно до намістника Альзациї і Льотаринґії, кн. Кльодвика Гогенльоге, і предложив єму уряд канцлера. Кн. Гогенльоге відмовив спершу, покликуючись на свій глубокий вік, але коли цісар віднїс ся до него другий раз, він приїхав до Берлина і остаточно рішив ся приняти уряд канцлера.

Кн. Кльодвик Гогенльоге-Шіллінґсфіршт належить до родини, котра в кількох державах дійшла до дуже високих становищ. Один з єго братів, кн. Константин, єсть ґенералом кавалериї і старшим дворским Є. Вел. Цісаря австрийского а другий брат, кн. Ґустав, єсть кардиналом.

Іменованє кн. Гогенльоге канцлером німецким називає вся німецка праса дуже щасливим а навіть в Парижи, де єго знають з часів, коли він там був амбасадором, повитали єї симпатично. Єсть то, кажуть, чоловік великих здібностий політичних, має великий досьвід, а в своїм поступованю має бути дуже тактовний. Кн. Кльодвик Гогенльоге походить з дуже старої, колись пануючої родини францускої, котра починає ся від францускoго князя Еберґарда, брата цісаря Конрада І., з кінцем 12 столїтя. Кн. Кльодвик належить до молодшої лїнії Шіллінґсфірштів. Він родив ся у Фульдї дня 31 марта 1819 р., отже має тепер 75 лїт. Висші школи кінчив він в Ґетінґен і Бон і учив ся права а відтак вступив яко урядник до прускої служби державної. В 1849 р. був він послом тодїшної нїмецкої держави в Льондонї, а опісля через сїмнайцять лїт засїдав в баварским парляменті. В грудни 1866 р. став він був баварским президентом міністрів і міністром для справ заграничних і тогди то вже заявив він в парляментї, що єсть противний утвореню полудневонїмецкого союза, а був би за тим, щоби полудневі держави нїмецкі сполучили ся з північними. Вже в 1866 р. був межи Прусами а полудневими державами тайний союз, внаслїдок котрого Бавария мусїла збільшити свою армію. Заходами кн. Гогенльоге ухвалив то парлямент і установив законом. Велику опозицию стрітив кн. Гогенльоге в парляментї, коли розіслав був окружник до держав европейских в справі римского собора. Розвязано парлямент; нові вибори випали користно для опозициї, а кн. Гогенльоге подав ся в марті 1870 р. до опозициї. В 1874 р. став кн. Гогенльоге амбасадором в Парижи і був там через

---

77)

Матій Сандорф.

(Повість Юлїя Верна).

(Дальше).

— Послухайте мене, Сілясе Торонталь — відозвав ся доктор, котрий відзискав був знову свою холоднокровність — послухайте мене. Ви хочете щадити свого товариша. Ви боїте ся може, щоби єго не зрадити, коли щось скажете. Аби же-сте знали. Той Сарканїй, зруйнувавши вас, хотів вас убити, бо бояв ся, щоби ви з чим не вимовили ся, хотів вам так само зробити, як зробив в Дубровнику Петрови, пробивши єго ножем.... Оттак!... В тій хвили, коли мої відпоручники імили вас на дорозї до Ніцци, хотів він на вас напасти.... Чи будете ще й тепер мовчати?

Але Сіляс Торонталь так уперто держав ся тої гадки, що коли він нїчого не скаже, то й єго спільник не виговорить нїчого на него — що мовчав дальше і не хотів нїчого сказати.

— Де Сара.... де Сара? — крикнув доктор, котрого вже знову взяла лють.

— Я не знаю.... не знаю нїчого — відповів банкір, постановивши собі і дальше уперто мовчати.

Нараз крикнув він таким голосом, що аж всїм лячно стало і почав крутити ся з болю та старав ся відопхнути від себе Капа Матіфу, хоч надармо.

— Змилуйте ся надомною.... змилуйте ся! — став він просити ся.

То Кап Матіфу, може й несьвідомо, так стиснув банкіра за руку.

— А скажете?

— Скажу вже.... скажу.... Сара.... Сара — говорив Сіляс Торонталь уриваними словами — єсть в домі Наміри.... шпигунки Сарканього.... в Тетуанї.

Кап Матіфу пустив Торонталеви руку, котра повисла єму, як би увяла.

— Відведїть арештанта назад — сказав доктор. — Тепер вже знаємо то, чого нам було потреба.

Люїджі вивів Сіляса Торонталя з ратуша і завів знову до каземати.

Сара в Тетуанї! Коли доктор Антекірт і Петро Баторий були два місяцї тому назад в Цевтї, щоби звідтам забрати Іспанця з президия, відділяло їх лиш кілька миль від того міста, де Марокканка держала молоду дївчину як би у вязници.

— Ще сеї ночи поїдемо до Тетуану — сказав доктор спокійно до Петра.

Тогди не було ще зелїзницї з Туніса просто до марокканьскої границї. Щоби в найкоротшім часї дістати ся до Тетуану, було найлїпше сїсти на котрийсь з електричних кораблів антекіртскої фльоти і поплисти скоро туди.

Ще перед північчю виплив „Електрік ч. 2“ на широке море і порів воду в Сиртах.

На корабли були лиш доктор, Петро, Люїджі, Поент Пескаде і Кап Матіфу. Сарканїй знав лиш Петра, а прочих не знав. Аж в Тетуанї мали нарадити ся, що мають робити. Чи мали би взяти ся до підступу, чи до насильства, се зависїло би від того, яке було би становище Сарканього в сїм чисто марокканьскім містї, зависїло би від того, яке було би єго урядженє в домі Наміри та від осіб, які були би єму до послуги. Передовсїм треба було дістати ся до Тетуану.

Від Сирт аж до марокканьскої границї числять два тисячі пять сот кільометрів — значить ся, більше як тисяч триста пятьдесять морских миль. „Електрік ч. 2“ міг при найбільшій своїй скорости робити двайцять і сїм миль на годину. Навіть богато поїздів зелїзничих не їздить з такою скоростию. Се зелїзне, веретенувате судно, що не наставляло ся до вітру нїякою площею і не бояло ся нїякої бурі, а по розбурханім мори сунуло ся дуже гладонько, потребувало що найбільше пятьдесять годин, щоби прибути на своє місце призначеня.

На другий день досьвіта плив вже „Електрік ч. 2“ доокола пригірка Бон. Минувши залив тунїский, потребувало оно плисти ше лиш кілька годин і минути пригірок коло Бі-

девять літ, а від 1885 р. був намістником в Альзациї і Льотарингії, де прийшов був на місце ґен. Мантайфля. На сім становищи розвинув він був дуже успішну діяльність і причинив ся дуже богато до того, що в сих недавно що набутих краях настав який-такий спокій.

Характеристичний єсть відзив париского ґазети Temps о именованю кн. Гогенльоге канцлером німецкої держави. Згадана ґазета підносить факт, що на так високе становище покликано кн. Гогенльогого, Баварця і католика; протестантскі Прусаки думали, що то становище лиш їм належить ся. Именоване кн. Гогенльогого можна би було всюди, де мирний розвій Німеччини уважає ся запорукою европейского мира, тим більше безвзлядно повитати, коли-б покликане Келера на міністра справ внутрішних не означало концесиї для скрайної правиці.

Перегляд політичний.

В комісиї економічній вела ся вчера нарада над петицією більших міст в справі дорожнї мяса. Пос. Стефанович поставив ряд внесень в справі побудованя різниць на граници Буковини і в Підволочисках для худоби румуньскої і російскої. Дальше домагав ся Стефанович обниженя фрахтів на мясо призначене для більших міст або знесеня податку консумцийного для таких пересилок. Внесеня Стефановича підпирав пос. Найбер. Остаточно вибрано комісию, котра має уложити внесеня правительства. До комісиї вибрано Гальвіха, Просковеца і Стефановича.

Клюб Коронїнього радив вчера з президентом міністрів кн. Віндішґрецом в справі написий в двох мовах на будинках судових в Істриї. Зачувати, що клюб загрозив виступленем з коаліциї, наколи-б не взято назад розпорядженя, виданого в сїй справі.

Зі всїх сторін наспіли нинї вісти о погіршеню ся недуги царя і здає ся, що для него нема вже виходу, тим більше, що цар пухне що раз більше а до давної недуги прилучило ся ще й запаленє легких та плюване кровю. Цар сам знає вже о тім, що для него нема виходу, а за єго призволеньєм і після єго волї зладжено в Петербурзї завіщанє та вислано вже до Ливадиї.

Новинки.

Львів дня 31 жовтня.

— Похорон бл. п. Омеляна Огоновского відбув ся вчера після волї родини на єї кошт. Тревав від рана до ночи. Зібрало ся богато львівских Русинів і з провинциї. Вінців було з двайцять. Похоронний похід вів Є. Е. Митрополит. — До вдови по пок. Омелянї Огоновскім прийшли телеґрами кондоленцийні з ріжних сторон Галичини і Буковини. З України наспіло також кілька телеґрам: один з Київа, припоручаючий професорови М. Грушевскому промовити над могилою, зложити вінок і заявити кондоленцию родинї покійного, а три з Чернигова; 1) Сердечне болїємо по тяжкій утратї знаменитого діяча Огоновского; єднаємо свій тяжкий жаль з усїми Русинами-Українцями; 2) „На труну патріота робітника Огоновского складаємо свій тяжкий жаль“; 3) „Просимо покласти вінок Огоновскому від шануючих Єго користну діяльність чернигівских єго прихильників“. Наспіла також телеграма з Одеси: „Виразіть наш щирий жаль львівскій громадї по стратї чільного робітника на ниві народнїй“.

— Нові почтові уряди війдуть в житє з днем 8 падолиста с. р. в Новици, калуского повіта, в Перемишли середмістю (філїя) і в Перемишли на Засаню. До округа доручень почтового уряду в Новици будуть належати громади Ляндестрай і Новиця. — Обсяг дїланя обох почтових урядів в Перемишли буде розтягати ся на принимане всяких кореспонденций, почтових посилок, грошевих переказів та принимане і виплату вкладок почтової каси ощадности. Дорученєм листів, грошевих переказів і инших посилок не будуть займати ся ті уряди. Урядові години обох філїй такі: В недїлї від год. 8 мін. 30 до 11 мін. 30 перед полуднем і від 3 до 4 по полудни, а в прочі днї від год. 8 до 12 перед полуднем і від 2 до 6 по полудни. Рівночасно розширює ся в головнім почтовім і телеґрафічнім урядї в Перемишли урядові години, а то: в надавчім відділї для рекомандованих кореспонденций від 8 год. рано без перерви до 7 вечером, а крім того змінює ся пополудневі урядові години для надаваня вартістних посилок, а то: замість від 2 до 6 год. від 3 до 7 вечером; в недїлї полишать ся дотеперішні години т. є. від $8^{1}/_{2}$ до $11^{1}/_{2}$ перед полуднем і від 3 до 4 по полудни.

— Товариство взаїмної помочи приватних официяліcтів числило з днем 30 вересня с. р. 2345 дійстних членів з 10.417 уділами і 23 участ-ників з 84 уділами з загальною річною вкладк[illegible] 63.006 зр.; спомагаючих членів 47 і почетн[illegible] 11. — Майно в відділї запомог виносить гот[illegible]кою 31.991 зр. 64 кр., в ефектах 452.580 [illegible] і в двох реальностях вартости 59.550 зр. Випл[illegible]чено на запомоги для неспосібних до праці, вд[illegible] і сиріт, на видатки адміністрацийні і похорон[illegible] 3210 зр. 48 кр. — Се товариство істнує 27 [illegible] і за той час виплатило на емеритуру 550.000 з[illegible]

Ревизия катастру. На засїданю ра[illegible] державної дня 24 с. м. заявив Міністер скарб[illegible] що видав поручене до підчинених урядів, щоб[illegible] вже тепер з огляду на недалеку ревизию катаст[illegible] звертали увагу властителїв грунтів на зголоше[illegible] у властивих властий змін, які в їх грунтах за[illegible] шли від послїдного катастру дотично культур[illegible] Тому що такі зміни (н. пр. орних піль на сїн[illegible] жати і пасовиска, а тим більше на неужитк[illegible] вплинуть значно на обнижене податку, длято[illegible] повинна наша інтелїґенция по селах і місточк[illegible] звернути увагу хлїборобів, щоби мали ся на бе[illegible]ности і не занедбали доносити в своїм часї [illegible] зміну культури. Дальше треба ще й те затямит[illegible] Коли посол Лев Пастор запитав приватно мін[illegible]стра скарбу: як мають собі поступати ті, [illegible] були попереднім катастром покривджені на [illegible]численю грунтів до висшої кляси, відповів Мін[illegible]стер, що тепер не мислить о переведеню нової катастру, бо се коштувало би до 20 міліон[illegible] однакож невдовзї предложить Радї державній за[illegible]кон о ревизиї катастру, після котрого закон[illegible] вільно буде кождому внести в короткій доро[illegible] рекламацию против первістної клясифікациї.

— В Курянах повіта бережаньского відбу[illegible] ся на днях 10, 11 і 12 листопада друга місі[illegible] духовна при помочи всеч. оо. Василиян, кот[illegible] в маю сего року від 5 до 10 відправляли та[illegible] місию духовну. Другої місиї домагають ся тамош[illegible] мешканцї.

— В Тернополи мають за кілька місяц[illegible] завести електричне сьвітло. Теперішний власт[illegible]тель Загробелї, ординат Чарковский Голїевскі[illegible] постановив собі користати з водної сили, як[illegible] можна добути з Серету, і урядити стацию еле[illegible]тричну, котра би обслугувала не лиш промислов[illegible] заклади в Загробели, що мають повстати, але [illegible] улиці міста, товариства, уряди і мешканя.

— Спілку фалшівників банкнотів, котрі д[illegible] мали вести своє ремесло на велику, скалю, зло[illegible]вили сими днями у Віднї, а то з причини на[illegible] головнїйшого майстра. Приготовивши уже прас[illegible] лїтографічну, форму, папір, рисунок пятки і в[illegible] що потрібно, шукав він спосібних лїтогра[illegible]

зерти. Ля Каль, Бон, пригірок зелїзний, від котрого металевої маси, як кажуть, аж відклонює ся игла компасова [1]), альжирске побереже, Стора, Буґї, Деллї Альжер, Шершель, Мостаґанем, Оран, Немур, відтак побереже Ріфів, ріг Мелїлї, котра так само як і Цевта належить до Іспанії, пригірок Трес Форкас, від котрого Африка заокруглює ся аж до пригірка Неґро — словом цїла панорама африканьского побережа пересунула ся перед очами наших подорожних в днях 20 і 21 падолиста. Машина, порушувана електричними протоками з аккумуляторів, ще ніколи так знаменито не робила. Коли-б хтось чи то з побережа, чи серед заливу був заздрів сей корабель електричний, то мимоволї погадав би собі, що то якесь чудо, не корабель, або що то появив ся в середземнім мори кит надзвичайної сили.

Около осьмої години вечером вийшли доктор Антекірт, Петро, Люїджі, Поент Пескаде і Кап Матіфу на беріг при устю малої річки під Тетуаном, де причалив був поспішний корабель. На сто кроків від ріки, посеред Караванзериї [2]), знайшли они мулів і арабского провідника, котрий обіцяв ся завести їх до міста, положеного може на чотири милї від берега. Згодили ся на заплату без торгу і мала громадка вибрала ся зараз в дорогу.

В сїй части Ріфу [3]) не мають Европейцї чого бояти ся тутешних місцевих мешканців, хоч би й навіть тих кочуючих племен, що переходять в краю з одного місця на друге. Єсть то впрочім мало залюднена і майже зовсім не управлєна сторона. Гостинець іде рівниною, зарослою змарнїлими корчами; та й гостинець не є то! — більше видоптаний звірятами, як зроблений людскою рукою. По однім боцї єсть ріка, що котить ся тут великими закрутами, а на березї не чути більше нїчого, лиш раракане жаб та цьвіркане сверщиків і польних коників. Посеред води стоять рибацкі лоди а декуди на піску видко повитяґані човна. По другім боцї, на право, тягне ся пасмо каменистих горбів, що припирають дальше на полудне до масивних гір.

Ніч була прекрасна. Цїла околиця купала ся в сьвітлї місяця. У водї відбивали ся легенькими чертами горби, а ґень далеко в глубинї краю, яснїло щось білого серед густої мраки — то було місто Тетуан, нїби убране в білу одежу.

Араб вів свою громадку скорим кроком. Два чи три рази треба було задержати ся коло стоячих на самотї стаций, де звичайно у вікнах, осьвітлених сьвітлом місяця, видко було жовтаве сьвітло. Тогди вийшли один або два Марокканцї з хати з лїхтарнею в руцї, поговорили щось з проводиром і подорожні ішли відтак дальше.

Анї доктор, анї єго товариші не розмавляли з собою. Всї задумавшись пустили мулів свобідно, а ті ішли по знаній їм дорозї, я[illegible] хотїли; коли де на дорозї було камінє та гр[illegible] да, або коли де виставало коріне, то осторож[illegible] ні звірята самі оминали зручно ту перешкоду[illegible] Але найсильнїйший мул оставав ся правильн[illegible] по заду. Та й не диво, бо на нїм їхав — Ка[illegible] Матіфу.

Поентови Пескадови прийшло для то[illegible] на гадку, чи не лїпше було би, щоби мул їха[illegible] на Капі Матіфу, як Кап Матіфу на мулї.

Около пів до другої станули они пере[illegible] великим, білим муром; в мурі сім суть отвор[illegible] до стріляня, а на горі ще й башні і він слу[illegible]жить до оборони міста із сего боку. В мур[illegible] єсть тут низка брама, украшена арабесками н[illegible] марокканьский лад. З отворів до стріляня їжат[illegible] ся против надходячих пушки, що при сьвітл[illegible] місяця подобають на оттак собі задрімавших крокодилів.

Брама була замкнена. Треба було з гріш[illegible]ми в руцї розпочати переговори, щоби он[illegible] отворила ся. Звідси увійшли подорожні у вуз[illegible]кі, круті улиці, по найбільшій части крит[illegible] зверха. І ті улиці були одна від другої поз[illegible]микані брамами, котрі треба було таким самим способом отвирати.

В чверть години опісля зайшли наконец[illegible] доктор і єго товариші до „фондии“ — однїсеньк[illegible] кої гостинницї, яка єсть в отсім місті. Власти[illegible]телем гостинницї був жид, а єго донька слїпа на одно око, обслугувала гостий.

В сїй господї, котрої комнати виходили д[illegible] подвіря, не було нїякої вигоди, а то дасть с[illegible] тим пояснити, що лиш мало хто з чужинцї[illegible] важить ся заходити до Тетуану. Там єсть лиш один одинокий консуль, що жиє сам один се[illegible]

---

[1]) Компас єсть то прилад, в котрім тонесенька, маґнетична стрілка, звана маґнетичною иголкою, показує, в котрій сторонї єсть північ і полудне. Компасу уживають на кораблях.

[2]) Будинок і місце, де стають каравани.

[3]) Ріфом зве ся побереже африканьске коло Мелїлї, Тетуану і Цевти.

оголошенями в ґазетах. Поліция звернула увагу на оголошене і вислідила всіх спільників, а то Требша, Петера і кількох инших спосібних літографів.

— **Як собі люди радять?** Гаврило Скубиш, молодий ґазда в Лиццю коло Лютовиск, отвирає в своїй хатї сільску крамницю. В Лиццю може крамниця гарно розвивати ся, бо там фірма Айслєрів з Відня побудувала великий тартак, де працює значне число робітників, а місцеві люди заробляють при звоженю дерева і відставлюваню переробленого материялу до стациї в Устріках. Молодому будучому склепареви помагає порадою місцевий сьвященик о. Діонисий Гичко. Була бесїда, щоби заснувати читальню „Просьвіти“, а при нїй крамницю, та якось сей добрий намір не удав ся. Громадяни повідають: „Будемо видїти, як тобі поведе ся, то може пізнїйше приставемо“. Наш чоловік все і всюди невірний Тома. За те тим більше треба подивляти молодого ґазду, що бере ся до такого діла. Вже обезпечив ся в „Днїстрі“, вніс подане до ц. к. староства в Турцї о промислову карту і повідомив „Народну торговлю“ у Львові, що отвирає крамницю.

— **Перестрах в церкві.** До берлиньских часописий пишуть з Петербурга, що при посьвяченю нової церкви в Островскій пукла лямпа, від чого люди так злякали ся, що стали чимскорше втїкати з церкви, причім у стиску погибло 25 осіб, а 9 тяжко покалїчило ся.

— **З Буковини.** В Черновцях 20-лїтня Юлїя Вайлер була заручена з Авраамом Фаєром. Вінчане мало бути небавом, однак дівчина утекла з якимсь иншим панком до Румунії. — На ловах в Цуринї різник Мих. Журовский, стріляючи до дикого кабана, зранив смертельно в груди свого товариша Фр. Шіфера, котрий зараз помер. Добрий стрілець утїк до Румунії.

— **Вчена птиця.** Коли до Лївerpуля прибула княжа пара Теків, привитав єї тамошний льорд майор торжественною промовою. В хвили, коли князь отворив уже уста, щоби бурмістрови відповісти, закликав хтось з вікна примежного дому: „Мовчи, дурню!“ На таке остре слово всї притомні остовпіли, але коли оглянулись, побачили папугу, котра непривітний свій поклик ще раз повторила. Князь засьміяв ся і сказав: „Ходіт до палати, я вже там вам подякую без перешкоди“. Як би то нераз придала ся така папуга на неоднім „собранію“!

Господарство, промисл і торговля.

Львів 27 жовтня: пшениця 6·25 до 6·70 жито 5·— до 5·40; ячмінь броварний 5·— до 6·—; ячмінь пашний 4·— до 4·50; овес 5.— до 5·50; ріпак 8·75 до 9·20; горох 5·— до 8·—; вика 5·— до 5·20; насїнє льняне —·— до —·—; сїмя —·— до —·—; біб —·— до —·—; бобик 4·25 до 4·50; гречка —·— до —·—; конюшина червона 50·— до 55·—; біла 60·— до 80·—; шведска —·— до —·—; кмен —·— до —·—; аниж —·— до —·—; кукурудза стара —·— до —·—; нова —·— до —·—; хміль —·— до —·—; спіритус —·— до —·—

Телеґрами.

Відень 31 жовтня. Вчера по полудни зібрали ся були знову предсїдателї клюбів і члени правительства на нараду в міністерстві справ внутрішних в справі реформи виборчої. Сими днями відбуде ся знову одна нарада.

Почдам 31 жовтня. Шведский король з двома старшими синами приїхав тут вчера вечером. На стациї Вільдбах повитав їх цісар. Король поїхав дальше до Швециї.

Петербург 31 жовтня. Після вчерашного білетину з Ливадиї, виданого о 11 год., стан недуги царя значно погіршив ся. Кашель і плюване кровю в ночи збільшило ся і показало ся обмежене запалене лївого крила легких. Стан недуги єсть ґрізний.

Берлин 31 жовтня. Кн. Гогенльоге-Лянґенбурґ іменований намістником Альзациї і Льотаринґії.

Париж 31 жовтня. Після телеґрами висланої з Ливадиї вчера о 6 год. і 35 вечером до Москви стан царя погіршив ся дуже.

Льондон 31 жовтня. На умильну, телеґрафічну просьбу цариції поїдуть завтра князь і княгиня Валії до Ливадиї.

Петербург 31 жовтня. Білетин з вчера 10 год. вечером оголошує: Вчера через цїлий день плював цар кровю і мав дрож; теплота тїла 37·5, живчик 90, слабий; віддих утруднений; апетит дуже слабий. Цар дуже ослаб, пухлина збільшила ся дуже значно.

Петербург 31 жовтня. Урядова ґазета доносить, що цар причащав ся в понедїлок яко в день катастрофи під Борками. Царя причащав звістний кронштадский чудотворець о. Іван Серґієв.

Копенгаґа 31 жовтня. Бюро Ріцава доносить: Після телеґрами одержаної просто з Ливадиї о 6 год. вечером цар спав вчера трохи і то єго трохи покріпило; плюванє кровю слабне, але стан недужого впрочім незмінений.

Мадрид 31 жовтня. Цїлий кабінет подав ся до димісиї.

— **У Львові** виходять ті лїтературні часописи і вістники: **Зоря**, ілюстроване письмо лїтературно-наукове, 72 аркушів друку на рік, коштує 6 зр. у Львові, ул. Академічна ч. 8. — **Дзвінок**, ілюстроване письмо для науки і забави руских дїтий і молодежи; 36 аркушів друку, 5 зр. у Львові ул. Чарнецкого ч. 26. — **Правда**, місячник полїтики, науки і письменьства, около 60 арк. друку, 5 зр. у Львові ул. Академічна ч. 8. — **Житє і Слово**, вістник лїтератури історії і фольклору; 60 аркушів друку 5, зр. у Львові, ул. Глубока ч. 7.

Нові книжки! Кобзар Т. Шевченка, критичне видане в гарній оправі з пересилкою 5 зр. **Записки** тов. ім. Шевченка, 4 томи по 1 зр. — **В. Чайченка:** Твори прозаїчні ч. I. 80 кр. ч. II 60 кр. ч. III. 80 кр.; Під хмарним небом, поезиї ч. I. 1 зр., З народного поля, поезиї ч. II. 60 кр. — **Сибір** О. Кенана ч. I. II. 1·20 зр. — **Пролісок**, збірник поезий Павла Граба ч. I. 20 кр.— **Словар** рос.-укр. ч. I. Уманця і Спілки, 2·50 зр.— Твори ч. I. Трохима **Зіньківского 1 зр.** — Лесї Українки і М. Ставиского: Книга пісень **Гайного** 80 кр.; Л. Українка: **На крилах пісень**, поезиї 60 кр. — Ол. Колеси „про Юрия **Федьковича**“ 20 кр. — **Пани і люди**, повість Левенка 80 кр. Єго-ж **„Солдатский розрух“** 10 кр. Історичну бібліотеку і всї вичислені книжки можна купити в книгарни тов. ім. Шевченка у Львові, при ул. Академічній ч. 8.

ред кількох тисячів душ по найбільшій части місцевого населеня.

Хоч і як хотїло ся докторови Антекіртови спитати, де єсть хата Наміри і казати завести себе туди, то все-таки він поки що не зрибив того. Треба було брати ся до дїла дуже осторожно. Серед тих обставин, серед яких Сара імовірно там проживала, було би дуже трудно єї відобрати і взяти з собою. Треба було добре все розважати, що промавляло за тим, а що против того. Може би було можна викупити молоду дївчину, все одно за яку цїну? В такім случаю мусїли доктор і Петро дуже стеречи ся, щоби їх хтось не пізнав — особливо же Сарканїй, котрий міг бути в Тетуанї. Сара в єго руках давала єму забезпеку на будучність і він за що небудь не дав би був єї собі відобрати. А до того ще той край то не в цивілізованій Европі, де могли би станути в помочи суд і поліция. Як же доказати в тих сторонах, де торгують невільниками, що Сара не єсть законною власностию Мароккканки? Як же доказати, що она єсть донькою ґрафа Сандорфа, коли-б лист панї Торонталевої і зізнанє банкіра не мало тут нїякого значіня? А ті арабскі доми тут, дуже старанно позамикані і не так легко приступні. Не легко до них дістати ся. То й поміч кадого[4]) ледви чи на що би тут придала ся.

Постановлено отже покищо, щоби не звернути на себе нї найменшого підозріня, стеречи дуже пильно хату Наміри. Поент Пескаде пішов вже був досьвіта з Люїджім, котрий ще на Мальтї вивчив ся був трохи по арабски, на місто, щоби тут дещо розвідати ся. Оба старали ся допитатись, в котрій части міста і при котрій улици мешкає Наміра, котру преці йтось мусів тут знати. Від того мало зависїти їх дальше поступоване.

Тимчасом „Електрік ч. 2“ сховав ся у якійсь маленькій затоцї при устю ріки і був готовий зараз на перший знак виплисти на море.

Отже сю першу ніч, котрої години так чогось поволи минали, перебули доктор і Петро у фондї. Поентови Пескадови і Капови Матіфу певно нїколи й на гадку не прийшло, що они будуть колись спати в постелях, виложених фаянсами; тепер могли бути раді з того.

На слїдуючий день пішли Поент Пескаде і Люїджі на базар, де вже було зійшло ся богато тетуаньских мешканців. Поент Пескаде знав Наміру, бо він видів єї певно може яких двайцять разів на улицях в Дубровнику, коли то она була шпигункою в службі Сарканього. Могло отже так стати ся, що він би єї тут стрітив; але що она Поента Пескадого не знала, то ся стріча не могла би була в нїчім пошкодити. Коли би єї можна було стрітити, то треба було лиш іти за нею.

Головний базар в Тетуанї складає ся з кільканайцяти шоп та низких і вузких буд, окружених вогкими алеями. Розтягнені на шнурах всїлякої краски полотнянні дахи хоронять їх від страшенної спеки сонця. Всюди в них чорні крами, а в тих крамах висять вишивані яскравими красками шовкові материї; бурнуси і торбинки з магометаньскими сьвятощами, стоять турецкі виступцї, глинянна посудина, лїхтарі та лїхтарні і т. п. — словом все то разом. чим в Европі торгують окремі купцї.

(Дальше буде).

[4]) Кадий то саме що „судия“.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1894, після львівск. год.

Відходять до

	Посшіш-ний		Особовий			
Кракова	3·00	10·46	5·26	11·11	7·31	—
Підволочиск	6·44	3·20	10·16	11·11	—	—
Підвол. Підзам	6·58	3·32	10·40	11·33	—	—
Черновець	6·51	—	10·51	3·31	11·06	—
Стрия	—	—	10·26	7·21	3.41	7·46
Белзця	—	—	9·56	7·21	—	—

Приходять з

Кракова	3·08	6·01	6·46	9·36	9·36	—
Підволочиск	2·48	10·06	6·21	9·46	—	—
Підвол. Підзам	2·34	9·49	9·21	5·55	—	—
Черновець	10·16	—	7·11	8.13	1·03	—
Стрия	—	—	9·23	9·10	12·46	2·38
Белзця	—	—	8·24	5·21	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

В інформацийнім бюрі ц. к. австр. зелїзниц-державних у Львові ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Імперіяль) продає ся білети полосові і окружні, пляни їзди і тариф у форматї кишеневім і дає ся інформациї в справах тарифових і перевозових. У тім бюрі, а також у такім самім бюрі у Відни (I. Johannesgasse 29) уділяє ся устних або письменних пояснень в справах служби на ц. к. австр-зелїзницях державних. О скілько підручники зізваляють, можна тамже засягнути інформаций що до решти австро-угорских і заграничних зелїзниць.

За редакцию відповідає **Адам Креховецкий.**

І Н С Е Р А Т И.

В друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.